

સિંધુ સભ્યતાના મહત્વના સ્થળો

સ્થળ	હાલનું સ્થળ	વર્ષ	સંશોધન કર્તા	નદી	વિશેષતા
હડપ્પા	મોન્ટ ગોમરી (પંજાબ-પાકિસ્તાન)	૧૯૨૧	દયારામ સહાની	રાવી	<ul style="list-style-type: none"> માતૃદેવી, કાંસાની મૂર્તિઓ, દર્પણ, ધોતી પહેરેલી મૂર્તિ
મોહે-જો-દડો	લારખાના (સિંધ-પાકિસ્તાન)	૧૯૨૨	રખાલદાસ બેનર્જી	સિંધુ	<ul style="list-style-type: none"> જાહેર સ્નાનાગાર, ગટર વ્યવસ્થા, કાંસાની નર્તકી, દાઢીવાળા પુરુષની મૂર્તિ, અન્નના કોઠાર, પશુપતિનાથની મૂર્તિ
રંગપુર	સુરેન્દ્રનગર	૧૯૫૪ ૧૯૩૧	એસ.આર.રાવ એમ.એસ.વત્સ	સુકભાદર	<ul style="list-style-type: none"> કાચી ઇંટો, અનાજનું ભૂંસું (ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ ઉત્પન્ન)
ઘોળાવીરા	ભચાઉ, કચ્છ	૧૯૬૭ ૧૯૯૧	જે.પી.જોશી રવિન્દ્રસિંહ વિષ્ટ	લુણી	<ul style="list-style-type: none"> દક્ષ અક્ષરનું સાઈન બોર્ડ, મણકા બનાવવાની ફેક્ટરી, ત્રણ સ્તરમાં વહેંચાયેલું નગર સ્થાનિક લોકો ઘોળાવીરાને ' કોટડો' અથવા ' મહાદુર્ગ' તરીકે ઓળખે છે.
લોથલ (મરેલાઓનો ઢગલો)	ઘોળકા, અમદાવાદ	૧૯૫૪	એ.આર.રાવ	લીંબડી ભોગાવો	<ul style="list-style-type: none"> ડાર્ક ચાર્ડ, જોડિયા કબર, પથ્થરણી ઘંટી, ચોખાના અવશેષો ભારતનું સૌથી મોટું હડપ્પીય સભ્યતાનું સ્થળ છે.
પ્રભાસ પાટણ	ગીર સોમનાથ	૧૯૫૫		સરસ્વતી	<ul style="list-style-type: none"> નદીકાંઠે બાંધેલો બંધ
દેસલપુર	નખત્રાણા- કચ્છ	૧૯૬૩		મોરઠ	<ul style="list-style-type: none">
રોઝડી	રાજકોટ	૧૯૫૭		સુકભાદર	<ul style="list-style-type: none"> માછલાં પકડવાના ગલ, માટીના મણકા
સુરડોટડા	રાપર, કચ્છ	૧૯૬૪	જે.પી.જોશી		<ul style="list-style-type: none"> ઘોડાના અવશેષો